הִלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע סִימָן עג

עג הַיְשֵׁן עִם אִשְׁתּוֹ וּבָנָיו אֵיךְ יִתְנַהֵג. וּבוֹ ד׳ סְעִיפִים:

א * [א]שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ יְשֵׁנִים בְּטַלִּית אֶחָד וּבְשַׁר שְׁנֵיהֶם (א) נוֹגְעִים זֶה בָּזֶה, (ב) לֹא יִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע אֶלָּא אִם כֵּן הָיְתָה טַלִּית מַפְסֶקֶת (ג) בֵּינֵיהֶם * [ב]מִמִּתְנֵיהֶם (ד) וּלְמַטָּה: **ב** [ג]אִם הָיָה יָשֵׁן (ה) עִם אִשְׁתּוֹ, קוֹרֵא בַּחֲזָרַת (ו) פָּנִים לְצַד אַחַר וְאַפִלּוּ בְּלֹא הַפְסֶקֶת טַלִּית, מִשּׁוּם דַּחֲשִׁיבָא כְּגוּפוֹ. [ד]וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹסֵר וְנָכוֹן לָחוּשׁ לִדְבָרָיו: **ג** [ה]אִם הָיָה יָשֵׁן (ז) עִם בָּנָיו בְּעוֹדָן קְטַנִּים, מֻתָּר לִקְרוֹת (ח) בַּחֲזָרַת פָּנִים בְּלֹא הַפְסֶקֶת טַלִּית, וְאִם הֵם (ט) גְּדוֹלִים, צָרִיךְ לְהַפְסֶקֶת טַלִּית: **ד** [ו]עַד כַּמָּה הֵם חֲשׁוּבִים קְטַנִּים, הַתִּינוֹק עַד שֶׁיִּהְיוּ לוֹ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנִים, וְהַתִּינֹקֶת עַד שֶׁיִּהְיוּ לָהּ אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנִים. [ז]וַאֲפִלּוּ הֵבִיאוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, מֻתָּר. (ג) (י) וּבִשְׁנַת שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה לְתִינוֹק וּשְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה לְתִינֹקֶת, (יא) אִם הֵבִיאוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת אָסוּר בְּלֹא הַפְסֵק, וְאִם לֹא הֵבִיאוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת מֻתָּר. [ח]וּמִשְּׁנַת שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה וְאֵילָךְ לְתִינוֹק וּשְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה לְתִינֹקֶת, אֲפִלּוּ לֹא הֵבִיאוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת אָסוּר:

א ברכות כ״ד (ע״א) וברב יוסף. ב הַרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע (הי״ה). ג שָׁם בַּגְּמָרָא, הָרַי״ף (שם טו.), וְהָרַמְבַּ״ם (שם הי״ח). ד הָרא״ש (פ״ג סל״ה) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יוסף (תוד״ה והתניא). ה שָׁם בַּגְּמָרָא, ו שָׁם וּכְלִישָׁנָא בָּתְרָא, הָרַי״ף (שם) וְהָרַמְבַּ״ם (שם הי״ט) וְהָרא״ש (שם). ז רַבֵּנוּ יוֹנָה (טו. ד״ה ואידי) וְהָרא״ש (שם). ח שָׁם וְרַמְבַּ״ם שָׁם.

בְּאֵר הֵיטֵב

א (ו) **בֵּינֵיהֶם.** וְאִז אֲפִלּוּ פְּנֵיהֶם זֶה לְזֶה מֻתָּר. בֵּית יוֹסֵף: **ב** (ג) **פְּנִים.** פָּרוּשׁ שֶׁיַּחֲזִירוּ שְׁנֵיהֶם אֲחוֹרֵיהֶם זֶה לְזֶה. כָּסָף מִשְׁנֶה (קרי״ש ג יח). מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א): **ד** (ג) **וּבִשְׁנַת שָׁלשׁ עֶשְׂרֵה.** עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב):

בְּאוּר הֲלָכָה

הָרַמְבַּ״ם (קרי״ש ד ו) אֵין רְאָיָה, וְגַם מִדִּבְרֵי הָרַבֵּנוּ יוֹנָה (יא: ד״ה קבורו) לֹא מִשְׁמַע הָכִי, שֶׁכָּתַב לֹא יַתְחִילוּ טַעֲמָא דְּמִלְּתָא דְּתַנְחוּמֵי אֲבֵלִים מִדְּאוֹרַיְיתָא דִּכְלָל גְּמִילוּת חֲסָדִים הָוֵי וּלְפִיכָךְ אָמְרוּ דַּיָּנִין שֶׁעוֹסֵק בְּמִצְוָה פָּטוּר מִן הַמִּצְוָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁכְּבָר נִקְבַּר הַמֵּת לֹא יַתְחִיל. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְדִין עוֹסֵק בְּמִצְוָה הוּא אֲפִלּוּ בִּדְלִיכָא שְׁהוּת. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ע׳ סָעִיף ד׳ בְּדִין הָעוֹסֵק בְּצָרְכֵי רַבִּים. וְסַיֵּם עַל זֶה שָׁם דִּדְיָן זֶה צָרִיךְ עִיּוּן לְמַעֲשֶׂה. וּבְרַמְבַּ״ם בְּהִלְכוֹת אֲבֵלוּת (פי״ד ה״א) פָּסַק דְּנִיחוּם אֲבֵלִים הוּא מִצְוַת עֲשֵׂה מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים, וּלְפִי זֶה הַדִּין עִם הַהֶגֶ״ה. וְעַיֵּן בְּפִרְי מְגַדִּים סָעִיף קָטָן ד׳:

א * **שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ וְכוּ׳ נוֹגְעִים זֶה בָּזֶה.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן א׳, מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּפָנִים לְהַדֵּי פָּנִים אֲפִלּוּ אֵינָם נוֹגְעִים אָסוּר הוּא מֵהַפְּרִי מְגַדִּים (א״א הקדמה), וְהַמְּאָמָר מָרְדְּכִי (סק״א) מִסְתַּפֵּק בָּזֶה. וְנִרְאֶה לִי דִּלְפִי דִּבְרֵי הַפְּרִי מְגַדִּים אֲפִלּוּ דַּיִּשׁ לְיַשֵּׁב הַקּוּשְׁיָא שְׁנִיָּה שֶׁל הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ב׳ עַיֵּן שָׁם:

* **מִמִּתְנֵיהֶם וּלְמַטָּה.** נִסְתַּפַּקְתִּי אִם בָּעִינַן שֶׁיְּהֵא חוּצָץ עַד סוֹף גּוּפָם אוֹ אוֹלֵי אֲפִלּוּ **הַטַּלִּית קָצָר וּלְמַטָּה בִּרְגְלֵיהֶם נוֹגְעִין זֶה בָּזֶה שָׁרֵי.** וּמַהַגְּרָ״א (ד״ה וממתניהם) שֶׁצֵּין הַפָּקוֹר מִסֵּימָן ע״ד סָעִיף ו׳ וְהָתָם הָלָא לֹא בְּצִינְן רַק כִּפּוּי עֲרָוָה לְחוּד מִדִּינָא דְּרַמְבַּ״ם פֶּרֶק (ד׳) [ג׳] הֲלָכָה (ו׳) [י״ז], וְאִפְשָׁר דְּהָכָא חֲמִירָא טְפֵי וּמִשּׁוּם הָרְהוּרָא [רַק בְּמַעֲלָה לְמֶתְנֵי סְבִירָא לַהּ דְּלֹא שַׁיְּךְ הָרְהוּרָא]. וְתַדַּע, דְּהָא אֲפִלּוּ רַק עֲבוֹתֵיהֶם נוֹגְעִים זֶה בָּזֶה דְּאֵין בָּהֶם מִשּׁוּם עֶרְוָה כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (ברכות כד.), וַאֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר, וְעַל כָּרְחָךְ הַטַּעַם מִשּׁוּם הָרְהוּר עַל יְדֵי נְגִיעָה, אֶפְשָׁר דַּאֲפִלּוּ לְמַשֶּׁה מִזֶּה יֵשׁ הָרְהוּר. וְצָרִיךְ עִיּוּן: **כָּתַב בְּסֵפֶר עֲבוֹדַת הַיּוֹם: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כָּל זֶה הַסִּימָן, כְּשֶׁקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע אוֹ מִתְפַּלֵּל אוֹ מְדַבֵּר דִּבְרֵי תּוֹרָה בְּפִיו, אֲבָל לְהַרְהֵר בְּדִבְרֵי תּוֹרָה הָלֹא קַיְימָא לָן דְּמַחֲשַׁב אֲפִלּוּ כְּשֶׁעָרוֹתָו מְגֻלֶּה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסוֹף סִימָן ע״ה, כָּל שֶׁכֵּן בָּזֶה. וְעַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב עוֹד וּמִשְׁעַם זֶה מֻתָּר לְהַרְהֵר בְּדִבְרִים שֶׁבִּקְדֻשָּׁה בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ,** שֶׁהַרְהוּר אֵינוֹ כְּדִבּוּר לְעִנְיַן זֶה אַף עַל פִּי שֶׁהוּא כְּדִבּוּר לְעִנְיַן לְהַרְהֵר בְּמִבְטָאוֹת הַמֻּטְבָּעוֹת. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ בְּקִצּוּר:

נַעֲתִיק פֹּה הַהַקְדָּמָה מִפְּרִי מְגַדִּים לְסִימָן ע״ד וְע״ה כִּי הוּא נִצְרָךְ מְאֹד

א דַּע כִּי הַדִּין אִסּוּר עֶרְוָה הַמְבֹאָר בְּסִימָן זֶה וּבְסִימָן ע״ה נֶחְלָק לַחֲמִשָּׁה חֲלָקִים כַּאֲשֶׁר יִתְבָּאֵר בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ. [א] עֵינוֹ רוֹאֶה עֶרְוָתוֹ. [ב] לִבּוֹ רוֹאֶה עֶרְוָתוֹ. כְּגוֹן שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּחֻלּוּק בְּלִי מְכֻנָּסַיִם וּבְלִי אַזּוֹר, אוֹ כְּגוֹן שֶׁהָיָה מַשְׁכִּיב עֶרֶם תַּחַת הַמִּכְסֶה וְהוֹצִיא רֹאשׁוֹ לְחוּץ, וְלִבּוֹ עִם הָעֶרְוָה תַּחַת הַמִּכְסֶה. [ג] גִּלּוּי עֶרְוָה. כְּגוֹן שֶׁהוֹלֵךְ בְּבֵיתוֹ עָרֹם, אַף שֶׁהוֹצִיא רֹאשׁוֹ חוּץ לַבַּיִת וְגַם לִבּוֹ מְכֻסֶּה בְּבֶגֶד דִּלְיֵכָא כָּאן מִשּׁוּם עֵינוֹ וְלִבּוֹ רוֹאֶה עֶרְוָתוֹ, עִם כָּל זֶה יֵשׁ כָּאן אִסּוּר מִשּׁוּם גִּלּוּי הָעֶרְוָה. [ד] עֵינוֹ רוֹאֶה עֶרְוַת חֲבֵרוֹ. וְאֵין חִלּוּק בֵּין עֶרְוַת יִשְׂרָאֵל אוֹ עַכּוּ״ם, וַאֲפִלּוּ קָטָן בֶּן תֵּשַׁע בַּת שֵׁשׁ, וּפְשִׁיטָא מֵאִשָּׁה בֵּין אִשָּׁה אִישׁ בֵּין פְּנוּיָה (עַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם כְּלָל ד סי״א). [ה] לִבּוֹ רוֹאֶה עֶרְוַת חֲבֵרוֹ. וְהִנֵּה בְּעֵינָיו רוֹאֶה עֶרְוָתוֹ דְּאוֹת א׳ אוֹ דְּאוֹת ד׳ בְּרוֹאֶה עֶרְוַת חֲבֵרוֹ אָסוּר מִן הַתּוֹרָה דִּכְתִיב (דברים כג טו) יִלְא יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר׳ לִקְרֹאת קְרִיאַת שְׁמַע אוֹ לַעֲסֹק בְּדִבְרֵי תּוֹרָה וּדְבַר קָדֵשׁ, וְאִם כֵּן הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע וְרוֹאֶה עֶרְוָה עוֹבֵר בְּלֹאו מִן הַתּוֹרָה, וְהוּא הַדִּין כָּל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה [אֲבָל הִרְהוּר מֻתָּר בְּעֶרְוָה, אֶלָּא שׁוֹמֵעַ כְּעוֹנָה אִסּוּר בְּעֶרְוָה דְּהַיְנוּ כְּדִבּוּר].

לְבִיאָה [הַיְנוּ בָּזָכָר עַד תֵּשַׁע שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד וּבְנְקֵבָה עַד בַּת שֵׁשׁ וְיוֹם אֶחָד] אֵין עֶרְוָתוֹ עֶרְוָה, לְכְאוֹרָה גַּם לְעִנְיָנֵנוּ יֵשׁ לְהָקֵל אִם עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן. **ד (י) וּבִשְׁנַת שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (יג) מִשֶּׁהִתְחִיל יוֹם רִאשׁוֹן בְּשָׁנָה זוֹ, וְכֵן מַה שֶּׁכָּתַב וּמִשְּׁנַת שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה וְאֵילָךְ (יג) רְצוֹנוֹ לוֹמַר גַּם כֵּן תַּכָף מִשֶּׁהִשְׁלִים הַשָּׁנָה שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה, וְאֵין צָרִיךְ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, רַק שִׁלְּמוּת. (יד) וְיוֹם הַלֵּדָה גַּם כֵּן בִּכְלָל, כְּגוֹן אֲפִלּוּ אִם נוֹלַד בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי בְּסוֹף הַיּוֹם, כְּשֶׁבָּא לְתַחִלַּת לֵיל שְׁנַת אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שֶׁנּוֹלַד בּוֹ הֵינוּ אֶחָד בְּתִשְׁרֵי, נִשְׁלַם לוֹ הַשֵּׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים וְנַעֲשָׂה גָּדוֹל, וְכֵן הַדִּין לְעִנְיַן בַּר מִצְוָה, אַף דְּשָׁם בְּעִנְיַן גַּם כֵּן שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן נ״ה סָעִיף ט׳ וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה שָׁם. (יא) **אִם הֵבִיאוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) שֶׁכָּתַב דִּלְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הַטּוּר בְּאָבֶן הָעֵזֶר סִימָן כ״א [ב]אִסּוּר מְשַׁהְגִּיעַ הַזְּמַן הַזֶּה אֲפִלּוּ לֹא הֵבִיאוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, וְגַם אֲפִלּוּ בִּלְא קְרִיאַת שְׁמַע אֲסוּרִים לִישֵׁן בְּיַחַד עֲרֻמִּים בְּקֶרוּב בָּשָׂר מְשַׁהְגִּיעַ הַזְּמַן הַזֶּה. וְעַיֵּן בְּחֶלְקַת מְחוֹקֵק (סק״ק יב) וּבֵית שְׁמוּאֵל (סק״ק טז) שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **נוֹגְעִים.** נָקֵט נוֹגְעִים מִשּׁוּם דְּאָז אָסוּר לִקְרוֹת בִּלְא הַפְסֶקֶת טַלִּית (ג) אֲפִלּוּ אִם יִרְצוּ לְהַחֲזִיר פְּנֵיהֶם מִזֶּה לָזֶה. (ב) וְאִם הֵם שׁוֹכְבִים פָּנִים לְהַדֵּי פָּנִים אָסוּר לִקְרוֹת בִּלְא הַפְסֶקֶת טַלִּית מִשּׁוּם דְּאָז כָּל שֶׁשּׁוֹכְבִים בְּקֶרוּב אֶחָד לַחֲבֵרוֹ: **(ב) לֹא יִקְרָא.** (ג) שָׁמָּא יָבֹא לִידֵי הִרְהוּר: **(ג) בֵּינֵיהֶם.** וְאִז (ד) אֲפִלּוּ פְּנֵיהֶם זֶה לָזֶה מֻתָּר, דְּשׁוּב לֹא יָבֹא לִידֵי הִרְהוּר: **(ד) וּלְמַטָּה.** אֲבָל מִמְּתְנֵיהֶם וּלְמַעְלָה אֲפִלּוּ בְּשָׂרָם נוֹגֵעַ זֶה בָּזֶה לֹא אָתֵי לִידֵי הִרְהוּר. וְדַע, דְּכָל זֶה (ה) צָרִיךְ גַּם כֵּן שֶׁיּוֹצִיא רֹאשׁוֹ לַחוּץ שֶׁלֹּא יְהֵא עֵינָיו יוֹכֵל לִרְאוֹת אֶת הָעֶרְוָה, וְצָרִיךְ גַּם כֵּן לַחוּץ עַל לִבּוֹ שֶׁלֹּא יְהֵא לִבּוֹ רוֹאֶה אֶת הָעֶרְוָה וּכְדִלְקַמָּן בְּרֵישׁ סִימָן ע״ד, וְעַיֵּן שָׁם בְּסָעִיף קָטָן ב׳ מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ עוֹד בָּזֶה. כָּתַב הַפְּרִי חָדָשׁ דְּנִרְאֶה לוֹ דְּאִם בְּדִיעֲבַד קָרָא בִּלְא הַחֲזָרַת פָּנִים וּבִלְא הַפְסֶקֶת טַלִּית דְּיָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ, עַיֵּן שָׁם. וְהַפְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״א) מְפַקְפֵּק בָּזֶה, וְכֵן בְּסֵפֶר יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב (סק״א) עַיֵּן שָׁם: **ב (ה) עִם אִשְׁתּוֹ וְכוּ׳.** מִשּׁוּם דְּאִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ וְרָגִיל בָּהּ, (ו) וְלֵיכָּא הִרְהוּרָא. וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ חֲזָרַת פָּנִים, (ז) דְּפָנִים לַהֲדֵי פָּנִים אִי אֶפְשָׁר דְּלֵיכָּא הִרְהוּרָא. [א]וְאִם הָאִישׁ מַחֲזִיר פָּנָיו לָבַד וְהָאִשָּׁה נִשְׁאֶרֶת כְּמוֹת שֶׁהִיא, אַף שֶׁפָּנֶיהָ נֶגֶד אֲחוֹרָיו (ח) מִכָּל מָקוֹם הוּא מֻתָּר לִקְרוֹת, דְּשׁוּב לֵיכָּא הִרְהוּר, וּבִלְבַד (ט) שֶׁלֹּא יְהֵא בְּשָׂרוֹ נוֹגֵעַ בְּעֶרְוָתָהּ. אֲבָל אִם תַּרְוַיְיהוּ רְצוֹנָם לִקְרוֹת, אָז גַּם הִיא צְרִיכָה לְהַחֲזִיר פָּנֶיהָ, (י) וַאֲפִלּוּ בְּשָׂרָם נוֹגְעִים זֶה בָּזֶה מֻתָּרִים לִקְרוֹת: **(ו) שֶׁאוֹסֵר.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בִּלְא הַפְסֶקֶת טַלִּית. וּלְפִי דִּבְרֵיהֶם (יא) צָרִיךְ מְאֹד לִזָּהֵר בָּזֶה בְּקִרְיַאת שְׁמַע שֶׁעַל הַמִּטָּה וּבִבְרָכַת 'הַמַּפִּיל'. שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיהֶם הַפְסֶקֶת טַלִּית, וְאָז אֲפִלּוּ פָּנִים לַהֲדֵי פָּנִים מֻתָּר, וְכַנַּ״ל: **ג (ז) עִם בָּנָיו וְכוּ׳.** דִּלְדִידְהוּ לְכֻלֵּי עָלְמָא אָמְרִינַן כֵּינָן דְּגַם בָּהֶן חֲשׁוּבִין כְּגוּפוֹ וְלֵיכָּא הִרְהוּרָא. וּמִכָּל מָקוֹם פָּנִים לְהַדֵּי פָּנִים אָסוּר, וּבִכְפָרִי חָדָשׁ מַקֵּל בָּזֶה וְהֵבִיא רְאָיָה, וּבְסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכִי (סק״ד) וּבִרְכֵי יוֹסֵף (סי׳ עד סק״ח) דָּחוּ רְאָיָתוֹ. וּמִשְּׁמַע עוֹד מִדְּבָרָיו הַמַּאֲמַר מָרְדְּכִי דַּאֲפִלּוּ אִם נִימָא דְּאֵין צָרִיךְ לְהַחֲזִיר פָּנִים, עַל כָּל פָּנִים בְּנוֹגֵעַ עֶרְוָתוֹ בִּכְשָׂרָם אוֹ לְהַפְךְ, אָסוּר: **(ח) בַּחֲזָרַת פָּנִים.** הַיְנוּ שֶׁיְּהֵא אֲחוֹרֵיהֶם זֶה לְזֶה. וְאִם פְּנֵי בָּנָיו נֶגֶד אֲחוֹרָיו, צָרִיךְ עַל כָּל פָּנִים לְזַהֵר שֶׁלֹּא יְהֵא בְּשָׂרוֹ נוֹגֵעַ בְּעֶרְוָתָן, כֵּן נִרְאֶה לִי. וּרְאָיָה מִלְּקַמָּן סִימָן ע״ד סָעִיף ה׳ דְּמוּכָח דְּאִם בְּשָׂרוֹ נוֹגֵעַ בְּעֶרְוַת חֲבֵרוֹ גַּם כֵּן אָסוּר: **(ט) גְּדוֹלִים.** וְהוּא הַדִּין קְטַנִּים אֲחֵרִים שֶׁאֵינָם בָּנָיו, [כֵּן מִשְׁמַע מֵהָרַמְבַּ״ם (קרי״ש ג יח). וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א סִימָן ע״ה סָעִיף ד׳ בַּהֶגֶ״ה דְּקָטָן כָּל זְמַן שֶׁאֵין רְאוּי שֶׁמְּבִיא לְקַמָּן בְּסִימָן ע״ה סָעִיף ד׳ בַּהֶגֶ״ה דְּקָטָן כָּל זְמַן שֶׁאֵין רְאוּי לְהָקֵל אִם עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן] אֵין עֶרְוָתוֹ עֶרְוָה, לְכְאוֹרָה גַּם לְעִנְיָנֵנוּ יֵשׁ לְהָקֵל אִם עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן: **ד (י) וּבִשְׁנַת שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (יג) מִשֶּׁהִתְחִיל יוֹם רִאשׁוֹן בְּשָׁנָה זוֹ, וְכֵן מַה שֶּׁכָּתַב וּמִשְּׁנַת שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה וְאֵילָךְ (יג) רְצוֹנוֹ לוֹמַר גַּם כֵּן תַּכָף מִשֶּׁהִשְׁלִים הַשָּׁנָה שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה, וְאֵין צָרִיךְ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, רַק שִׁלְּמוּת. (יד) וְיוֹם הַלֵּדָה גַּם כֵּן בִּכְלָל, כְּגוֹן אֲפִלּוּ אִם נוֹלַד בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי בְּסוֹף הַיּוֹם, כְּשֶׁבָּא לְתַחִלַּת לֵיל שְׁנַת אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שֶׁנּוֹלַד בּוֹ הֵינוּ אֶחָד בְּתִשְׁרֵי, נִשְׁלַם לוֹ הַשֵּׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים וְנַעֲשָׂה גָּדוֹל, וְכֵן הַדִּין לְעִנְיַן בַּר מִצְוָה, אַף דְּשָׁם בְּעִנְיַן גַּם כֵּן שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן נ״ה סָעִיף ט׳ וּבְמִשְׁנָה בְּרוּרָה שָׁם. (יא) **אִם הֵבִיאוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) שֶׁכָּתַב דִּלְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הַטּוּר בְּאָבֶן הָעֵזֶר סִימָן כ״א [ב]אִסּוּר מְשַׁהְגִּיעַ הַזְּמַן הַזֶּה אֲפִלּוּ לֹא הֵבִיאוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, וְגַם אֲפִלּוּ בִּלְא קְרִיאַת שְׁמַע אֲסוּרִים לִישֵׁן בְּיַחַד עֲרֻמִּים בְּקֶרוּב בָּשָׂר מְשַׁהְגִּיעַ הַזְּמַן הַזֶּה. וְעַיֵּן בְּחֶלְקַת מְחוֹקֵק (סק״ק יב) וּבֵית שְׁמוּאֵל (סק״ק טז) שָׁם:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (ס) גְּמָרָא (ברכות כד.): (כ) פְּרִי מְגַדִּים (א״א הקדמה): (ג) לְבוּשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ד) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וס״ש ורבינו): (ה) פְּרִי מְגַדִּים (שם סק״א): **ב** (ו) כָּסָף מִשְׁנֶה (ק״ש פ״ג הי״ח): (ז) כָּסָף מִשְׁנֶה (שם). עַיֵּן בְּאוּרוֹ בִּבְרֵכִי יוֹסֵף (סק״ד): (ח) הַגְּרָ״א (ד״ה ובכ״ז וכתב כדעת השו״ע) שָׁם:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] אבל בשו״ע הרב (ס״ב) כתב שאינו קורא אלא בחזרת פנים ממנה דהיינו שיחזירו שניהם אחוריהם זה לזה [כדעת המג״א סק״א]. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״ג) כתב כדעת השו״ע.

עוז והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah